

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2018. AUGUSZTUS 29-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2018. augusztus 29. 15:00 óra

Jelen vannak: Dr. Rádi Péter elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Fábián Adrián
Prof. Dr. Patyi András
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Tóta Áronné
Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Borbély Andrea
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
az NVI munkatársai

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét és az Iroda munkatársait. Megállapítja, hogy a Bizottság 11 fővel határozatképes. Ismerteti a meghívóban szereplő napirendi pontokat, majd szavazásra bocsátja azok elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 228. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 11 igen, egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása*
- II. Döntés az „Állítsa meg a szélsőséges nézeteket” című európai polgári kezdeményezés támogató nyilatkozatai ellenőrzésének elrendeléséről*

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Bakos Bendegúz magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Az első népszavazási kérdés, melyet Bakos Bendegúz szervező terjesztett elő:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:215. § (2) bekezdésének az ingatlan adásvételi szerződések kötelező írásba foglalására vonatkozó részét?”

Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A három népszavazási kérdés egy alkalommal érkezett, augusztus 2-án személyesen eljárva nyújtotta be a szervező. Ezen kérdés megvizsgálása során megállapítható volt, hogy a szükséges érvényes aláírások száma nem éri el a törvényben meghatározott számot, ezért a Nemzeti Választási Iroda elnöke 6/2018. számú határozatával elutasította. Augusztus 8-án szervező ismételt további támogató aláírások csatolásával benyújtotta kezdeményezését, mely megfelel a törvényben előírt feltételeknek, ezért a Nemzeti Választási Bizottság elé terjesztette elnök asszony. Felhívja a figyelmet arra, hogy a határozattervezetekben szerepel az a kitétel, hogy ugyan az Nsztv. még megkívánja az adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentését az adatkezelésnek, tekintettel arra azonban, hogy az Infotv. júliusi módosítása óta már nincs adatvédelmi nyilvántartás, így ezen feltétel ellenőrzésére nincs lehetőség, ehhez jogkövetkezmény nem fűzhető. A tartalom vonatkozásában javasolja annak megvizsgálását, hogy nem jelentené-e az Alaptörvény módosítását a kérdés alapján megrendezett érvényes és eredményes népszavazás alapján megalkotandó törvényi szabályozás, illetve az egyértelműség vizsgálata is indokolt lehet.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A kiküldött tervezet szerint javasolja a Bizottságnak, hogy a kérdés hitelesítését tagadja meg. A határozattervezet egyrészt az Alaptörvény módosításával kapcsolatos tiltott tárgykörbe ütközés kapcsán több alkotmánybíróági döntés részletes ismertetésével bemutatja, hogy hogyan értékeli az Alaptörvényben foglalt tulajdonjog védelmével kapcsolatos követelményt, illetve a jogállamiság keretében érvényesülő jogbiztonság követelményét az Alkotmánybíróóság. Az ingatlan adásvételi szerződések írásba foglalása kapcsán a közhiteles nyilvántartásba vétel oldaláról lehet elsősorban kiindulni a kérdés elemzésekor. Az ingatlanforgalom biztonsága kiemelkedő gazdasági és társadalmi érdek, védelme állami kötelezettség, melyet a közhiteles ingatlan-nyilvántartás is garantál. Írásbeli szerződések nélkül a közhitelesség értelmezhetetlen. A kérdésből az következik, hogy az írásba foglalás megszüntetésével szóbeli szerződéseket is

lehet kötni, mely kivitelezhetetlen. A tervezetben szerepel az az alkotmánybíróági határozat, mely annak a népszavazási kérdésnek az elemzésével foglalkozott, hogy az ügyvédi ellenjegyzés és közjegyzői okiratba foglalás ingatlan adásvételi szerződések kapcsán mennyire alkotmányos előírás. Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az a magas védelmi szint, amelyet az Alkotmány követelményként előír, ezeknek az alaki követelményeknek a megszüntetésével olyan mértékben csökkenne, amely az Alkotmány módosításával járna. Ebből is következtethetnek arra, hogy az írásbeliség megszüntetése is magával vonná az Alaptörvény módosítását, így a tiltott tárgykör fennállása miatt a kérdés nem hitelesíthető. Számos választópolgári és jogalkotói egyértelműségi probléma is előáll, hiszen önmagában a kérdés a Ptk. vonatkozó rendelkezésének megváltoztatására irányul, ugyanakkor az ingatlan-nyilvántartási törvény módosítására, amely az ingatlan tulajdonjogának bejegyzésével kapcsolatos alaki kellekeket részletezi, a népszavazási kérdés nem utal, így a választópolgár nem lenne annak tudatában, hogy milyen következményekkel jár az a döntése, ha erre a kérdésre igennel válaszol. Az ingatlan adásvételi szerződések írásbelisége nem egy önmagában értelmezhető kérdés, a jogrendszerbe komplex módon került beágyazásra, ehhez számos egyéb jogintézmény kapcsolódik, így a jogalkotónak egy komplex, az egész jogrendszerre kiható módosítást kellene végrehajtania, hogy a szóbeli szerződéseknek ugyanaz a joghatása legyen, mint az írásbeli adásvételi szerződéseknek. A kérdésnek az a vonatkozása, hogy csak a Ptk.-t kívánja módosítani, a jogalkotót bizonyos értelemben korlátozza abban, hogy végrehajtsa azokat a változtatásokat, melyek egy szóbeli ingatlan adásvételi szerződés joghatásainak szabályozására kiterjednének. Mindezek alapján javasolja, hogy a kérdés hitelesítését a Bizottság tagadja meg.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Az alaptörvényi vonatkozásokkal egyetért, az egyértelműségivel nem, véleménye szerint a kérdés egyértelmű.

Prof. Dr. Patyi András NVB tag: Megítélése szerint a tervezet helyes indokok alapján indítványozza, hogy a kérdés hitelesítését tagadja meg a Bizottság. Valóban úgy tűnik, mintha az Alaptörvényben foglalt rendelkezések és a tulajdonhoz való jog intézményvédelmi oldalának biztosítása az, amit leginkább ez a kérdés sért, de ezek összekapcsolódnak jogalkotói és választópolgári egyértelműségi problémákkal. Elnök úr utalt arra, hogy a kérdés nem általában szól az ingatlan adásvételi szerződés kötelező írásba foglalásának megszüntetéséről, hanem kizárólag a Ptk. adott rendelkezésére terjed ki. A jogrendszer számos más törvényi, és a Ptk.-ra épülő más jogszabályi rendelkezése dolgozik azzal a ténnyel, hogy ingatlan adásvételi szerződést írásban lehet csak kötni. Ez visszautal arra, hogy a kérdés az Alaptörvény rendelkezéseit érintheti. A két érvrendszert egymásba kapcsolódóan tudja elfogadni és támogatja a tervezetet.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 11 igen, egyhangú szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:215. § (2) bekezdésének az ingatlan adásvételi szerződések kötelező írásba foglalására vonatkozó részét?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

2. Bakos Bendegúz magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A következő kérdést szintén Bakos Bendegúz szervező terjesztette elő:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott felsőoktatási képzésben részt vevő hallgatók ne legyenek kötelesek az oklevél megszerzését követő húsz éven belül a támogatás időtartamával megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani?”

Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A beadványozó által a kérdéshez benyújtott 23 támogató választópolgár aláírása közül 22 megfelelt a törvényi feltételeknek és az egyéb formai feltételeknek is megfelelt a kezdeményezés, így az a Nemzeti Választási Bizottság elé került. A tartalmi vizsgálat kapcsán javasolja az Alaptörvény módosításával kapcsolatos tiltott tárgykörbe ütközés vizsgálatát, az Alaptörvény XI. cikk (3) bekezdését indokolt figyelembe venni, amely kifejezetten a kérdés tárgykörét érinti, valamint a népszavazási egyértelműség vizsgálata is indokolt lehet a kérdés által érintett komplex jogi ismereteket igénylő megítélés miatt.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A kiküldött tervezet szerint javasolja, hogy a Bizottság a kérdés hitelesítését tagadja meg. Az Alaptörvény módosításával kapcsolatos tiltott tárgykörbe ütközés, illetve az egyértelműség kérdéskörében állnak fenn a megtagadás okai. A hivatkozott alaptörvényi rendelkezés az Országgyűlésnek jogot, lehetőséget ad arra, hogy a felsőfokú oktatásban való részesülés anyagi támogatásának feltételeit szabályozza. A tervezet hivatkozza a nemzeti felsőoktatási törvénynek a vonatkozó rendelkezéseit. Hasonló helyzet állt fenn, mint amikor az Alkotmánybíróság a nők számára biztosított kedvezményes nyugdíjba vonulási lehetőségnek a férfiakra történő kiterjesztésének a kérdését vizsgálta. Az Alaptörvény ugyanis ez esetben is megteremtette az Országgyűlés számára azt a lehetőséget, hogy külön intézkedésekkel védje a nőket. Az Alkotmánybíróság hivatkozott döntésében arra a következtetésre jutott, hogy a kérdésben tartandó érvényes és eredményes népszavazás az Országgyűlést olyan mértékben

korlátozná, amely az Alaptörvény adott rendelkezésének a módosítását vonná magával. Itt hasonló helyzet áll fenn, hiszen Alaptörvényben biztosított joga van az Országgyűlésnek arra, hogy törvényben feltételhez kösse a felsőoktatásban való részesülés anyagi támogatását. A kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás alapján megalkotandó törvény az Országgyűlésnek az Alaptörvényben biztosított jogát korlátozná, így az Alaptörvény burkolt módosítását eredményezné. Számos olyan fogalom szerepel a kérdésben, amely komplex módon értelmezhető, csak az adott törvény szövegkörnyezetével lehetne a választópolgár számára érthetővé tenni, hogy miről szól a kérdés, másrészt azt a látszatot kelti, hogy mindenkire vonatkozik ez a korlátozás, aki ezen feltételnek megfelel, ugyanakkor a törvény számos kivételt is megállapít, így a választópolgár számára nem egyértelmű, hogy ezek a korlátozások léteznek és nem mindenkire egyformán vonatkozik a kérdésben foglalt előírás. Javasolja, hogy mindezek alapján a Bizottság tagadja meg a kérdés hitelesítését.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Az Alaptörvény XI. cikk (3) bekezdése megengedő lehetőséget tartalmaz, nem hiszi, hogy a kérdés alapján kötelező lenne az Alaptörvényt módosítani. Számára a kérdés egyértelmű.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem ért egyet az előterjesztéssel, sem alkotmányos problémát nem lát a kérdésben, sem egyértelműségi problémát. A határozattervezet [8] bekezdésében szerepel, hogy a kérdésből okszerűen következik, hogy ne is kelljen visszafizetni a támogatást, azonban semmilyen ilyen oksági kapcsolatot nem lát. A „kötheti” szó szerepel az Alaptörvényben, tehát a lehetőséget adja meg csupán az Országgyűlésnek, ezért nem ért egyet a [21] bekezdés azon megállapításával, hogy kiüresítené ezt a jogintézményt. A [27] – [32] szakasz közötti rész az egyértelműséggel foglalkozik. Problémája, hogy általában kiterjesztően értelmezik az egyértelműségi tesztet. Ilyen alapon semmilyen népszavazást nem lehetne tartani Magyarországon.

Prof. Dr. Patyi András NVB tag: A tervezetben írt elemzés bemutatja, hogy az Alaptörvény XI. cikkében a felsőoktatással összefüggő rendelkezésekben szerepel egy olyan rendelkezés, mely összefüggésbe hozható a kérdésben javasolt, megalkotandó törvénnyel. Ez valóban egy megengedő szabály, de a kérdés választópolgári támogatása esetén a megengedő szabály alapján nem alkothatná meg az Országgyűlés ezt a törvényt, tehát az Alaptörvényben foglalt jogalkotási felhatalmazás kiüresítése történne meg, ezért egyetért a tervezetben foglalt alaptörvényi érintettséggel. A kérdés egyértelműségi, illetve nem egyértelműségi problémakörét az elmúlt 4 év során a Kúria ügyről ügyre haladva szigorította. Ha igazodni szeretnének a bírói gyakorlathoz, akkor a kérdés-egyértelműséget fel kell vetniük.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Az Országgyűlés felhatalmazásában a „kötheti” szó jelentőségére a tervezet is utal. A felhatalmazás hasonló ahhoz, ahogy a nyugdíjszabályok esetében az alaptörvényi rendelkezés van megfogalmazva. Nem tekinthetnek el attól, hogy ebben az esetben is arról van szó, hogy az érvényes és eredményes népszavazásból fakadó törvényalkotási kötelezettség az Országgyűlésnek az Alaptörvényben biztosított jogát bizonyos értelemben korlátozná.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Felhívja a figyelmet az egyértelműségi vizsgálat során a (rész)ösztöndíj kifejezésre. Amikor egy kérdés önmagában több kérdést tartalmaz, az álláspontja szerint nem tud átmenni az egyértelműség vizsgálatán.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Az, hogy zárójelben van a rész, azt jelenti, hogy mindkettőre vonatkozik a kérdés, a részösztöndíjra és az ösztöndíjra is. Az, hogy kiüresedik egy felhatalmazás, azt jelenti, hogy módosul az Alaptörvény? Nem lát ilyen összefüggést.

Prof. Dr. Patyi András NVB tag: Egyetért Sasvári Róbert felvetésével, két külön fogalomról van szó, mely két külön jogállás. Ez így nem felel meg a mondatszerkesztés szabályainak. Azt mondja az Alaptörvény, hogy a törvény ehhez a feltételhez kötheti, a kérdés arról szól, hogy törvény ehhez a feltételhez ne köthesse. Tehát a kérdés végrehajtása esetén az Országgyűlés nem fogja tudni ehhez a feltételhez kötni a támogatást, ezért az Alaptörvényt módosítani kell.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem ért egyet elnök úrral, nem az a megoldás, hogy ne köthesse, hanem, hogy ne kösse hozzá. Ez az Alaptörvény módosítása nélkül is megtörténhet.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A (rész)ösztöndíj fogalomhasználattal a szervező a törvény szövegét vette át, ott sincs elválasztva. Az egyértelműség kapcsán abból szoktak kiindulni, hogy melyek az érvényes és eredményes népszavazás hatásai.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Egyetért a határozattervezettel és Patyi András által elmondottakkal. A törvényben így szerepel a fogalom, de eltérően szabályoz, más a tartalma a részösztöndíjnak és az állami ösztöndíjnak. Azért sem egyértelmű a kérdés, mert nem tudni, hogy a választópolgár melyikkel ért egyet.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: A jelenlegi szabályozás ezt a 20 éves időkorlátot adja meg, ha erre a felvetésre igennel szavaznának a választópolgárok, az nem jelenti azt, hogy az Országgyűlés más időintervallumban nem határozhatja meg a röghöz kötést.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Akkor a „kötheti” felhatalmazás már valamilyen feltételhez van kötve, ez az a pont, ahol ez a jogosultság kiüresedhet. További hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 3 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott felsőoktatási képzésben részt vevő hallgatók ne legyenek kötelesek az oklevél megszerzését követő húsz éven belül a támogatás időtartamával megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

3. Bakos Bendegúz magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A következő kérdést szintén Bakos Bendegúz szervező terjesztette elő:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a házasság közjegyző általi felbontással is megszűnhessen?”

Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A kezdeményezés a formális feltételeknek megfelelt, a 23 támogató választópolgár aláírása érvényes volt, és az előkészített tervezet nem látja akadályát a kérdés hitelesítésének.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: A kiküldött tervezettel egyezően a kérdés hitelesítését javasolja. Álláspontja szerint a kérdés megfelel a népszavazás alkotmányos funkciójának, az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésről van szó, kizárt tárgykört nem érint, és az egyértelműség kapcsán számos kifogás felmerülhet, de úgy véli, a jogalkotó számára teljes mértékben egyértelmű a kérdés, esetleg a választópolgári egyértelműség vizsgálható.

Prof. Dr. Patyi András NVB tag: Egyetért azzal, hogy a házasság felbontása közjegyzői döntéssel is megszűnhessen, azonban a kérdés népszavazási kérdésként nem hitelesíthető véleménye szerint, mert sem a jogalkotói, sem a választópolgári egyértelműség követelményét nem teljesíti. Vizsgálniuk kell, hogy a kérdésből a jogalkotó pontosan tudja-e, hogy a közjegyzők számára a házasság felbontása során milyen hatáskört kell biztosítani. A meghozandó törvényről kell a Bizottságnak a véleményét kifejtenie. A választópolgári egyértelműség ebből következik, a választópolgár nem tudja, hogy pontosan miről szavaz, lehet abban a hiszemben, hogy mindenféle házasság drága, de gyors közjegyzői eljárásban felbontható. Megítélése szerint az Alaptörvény XXV. cikk (7) bekezdése megengedi, hogy jogvitás ügyben bíróságokon kívül más szerv is eljárhasson.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Az első megtagadott népszavazási kezdeményezésnél is érveltek azzal az egyértelműség hiánya okán, hogy az ingatlan adásvétel egyfajta jogügyletet jelent és ezen kívül nagyon sok jogügylet kapcsolódhat ingatlanhoz. Ugyanezt ezzel a kérdéssel kapcsolatban is el lehet mondani, az egyértelműség hiánya itt is elmondható, egy házasság felbontása során rendkívül sokféle jogi probléma adódik, aminek a megoldása nem egyértelmű helyzetet teremtene egy érvényes és eredményes népszavazás esetén.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Utalás szintjén sem került említésre a 4 oldalon keresztül komoly szakmai alappal kidolgozott és hivatkozott beadványa, melyet minden tagtársának megküldött. Ezzel Patyi András is egyetértett, ahogy ezt most is kifejtette. A felmerült célszerűségi és jogpolitikai indokok nem értékelhetők a népszavazási kérdés elbírálása kapcsán. Véleményét változatlanul fenntartja, a jogviták körében az igazságszolgáltatási tevékenység az, ami a bíróságok körébe tartozik, és ha már jogvita van, akkor az a változat közjegyző elé nem kerülhet. A kérdés nem hitelesíthető. Utal arra, hogy a [9] bekezdés ellentmond az utolsó részzel.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: Egyetért Tóta Áronné burkolt alkotmánymódosítással kapcsolatos írásos véleményével, melyet itt nem volt ideje kifejteni. Az Alaptörvény XXV. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bíróságok döntenek büntető ügyekben, magánjogi jogvitákban és a törvényben meghatározott egyéb ügyekben. A kérdésben az „is” szó problémás és nem tartalmazza a kérdés, hogy a közös megegyezéssel történő, vagy magánjogvita alapján történő házasságfelbontásról van szó és így burkolt alkotmánymódosítást tartalmaz, ahogy fel van téve a kérdés. Az „is” szó használata az egyértelműségi követelményeknek nem felel meg sem a jogalkotói, sem a választópolgári tekintetben.

Prof. Dr. Patyi András NVB tag: Óvja a Bizottságot attól, hogy kifejezetten a jogviták intézésére vonatkozó bírósági hatáskör kapcsán Alaptörvény-ellenességet foglaljanak a határozat indokolásába. Az Alaptörvény XXV. cikk (2) és (7) bekezdését idézi. Bíróság jogvitát dönt el főleg, de hoz más döntéseket.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Nagyon szeretné, ha egy ennél pontosabb kérdés formájában újra tárgyalhatnának erről, mert ő is támogatná az elgondolást, hogy olyan ügyekben, amikor nincs jogvita, a közjegyző is tudjon döntení a házasság felbontásáról, de ez a kérdés a szavazópolgár felé nem egyértelmű.

Dr. Lovas András NVB tag: Támogatja a határozattervezetet, Patyi András levezetése is meggyőző volt az alaptörvényi összefüggéssel kapcsolatban. Az lehetett volna egy indok, de az egyértelműség kapcsán nem látja sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség hiányát.

Dr. Bozsóki Éva NVB elnökhelyettes: Írásban elküldte véleményét, számára sem volt egyértelmű, hogy Alaptörvény módosítására irányulhat-e a kérdés. Nem egyértelmű a kérdés, ezért az nem hitelesíthető. A kérdés azt jelenti, hogy odamegy a választópolgár a házasságát felbontani, ahová akar, vagyis a bírósághoz és a közjegyzőhöz is fordulhat.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Örül, hogy Patyi András kifejtette a Kúria szigorítását az egyértelműség vonatkozásában, mely itt egyértelműen megáll. Jogvitaként egyedül a birtokháborítás került jegyzői hatáskörbe és ez ellen lehet bírósághoz fordulni. A közjegyzőnél, ha már jogvita van, az az igazságszolgáltatás keretén belül dönthető el.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Egyetért Patyi András és Fazekas Tamás hozzászólásával, hogy a közjegyzőnek ilyen hatásköre lehessen, de az egyértelműségi problémákat ő is látja. Alkotmányossági problémát ő sem lát a kérdésben.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: További hozzászólás nincs, a vitát lezárja. A tagtársak döntő többsége a tervezet ellen foglalt állást, részben Alaptörvénybe ütközés, mint tiltott tárgykör és döntő mértékben a választópolgári és jogalkotói egyértelműség hiánya tekintetében hangzottak el kifogások. A tagtársak részére kiküldött véleményeket a múltban sem ismertették részletesen, utalt erre és úgy gondolja, minden tagtársuk el tudta olvasni. Köszöni, hogy Tóta Áronné részletesen kifejtette álláspontját és a jövőre nézve kéri tagtársait, hogy az ülés előtt írásban is fejtsék ki véleményeiket, hogy az ülésen érdemibb vitát tudjanak lefolytatni. A hozzászólások alapján a kérdés hitelesítésének megtagadását bocsátja szavazásra. Amennyiben ez a javaslat többséget kap, egyenként fognak szavazni a hitelesítés megtagadásának indokairól.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen, 2 nem szavazattal *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a házasság közjegyző általi felbontással is megszűnhessen?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Szavazásra bocsátja annak eldöntését, hogy az Alaptörvény-módosítással kapcsolatos tiltott tárgykörbe ütközés része legyen-e a határozatnak.

Szavazás

A Bizottság 229. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 4 igen, 7 nem szavazattal úgy dönt, hogy az Alaptörvény-módosítással kapcsolatos tiltott tárgykörbe ütközés nem része a hitelesítés megtagadásának.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Szavazásra bocsátja a választópolgári egyértelműség hiányát, mint a hitelesítés megtagadásának indokát.

Szavazás

A Bizottság 230. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 10 igen, 1 nem szavazattal úgy dönt, hogy a határozat részét képezi a választópolgári egyértelműség hiánya.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Szavazásra bocsátja a jogalkotói egyértelműség hiányát, mint a hitelesítés megtagadásának indokát.

Szavazás

A Bizottság 231. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 8 igen, 3 nem szavazattal úgy dönt, hogy a határozat részét képezi a jogalkotói egyértelműség hiánya.

II. *Döntés az „Állítsa meg a szélsőséges nézeteket” című európai polgári kezdeményezés támogató nyilatkozatai ellenőrzésének elrendeléséről*

Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A Választási Irodához augusztus 12-én érkezett meg az a bejelentés, amely tartalmazott különböző elektronikus aláírásokat a 2017. június 12-én nyilvántartásba vett „Állítsa meg a szélsőséges nézeteket” című európai polgári kezdeményezés vonatkozásában. Az egyik szervező a szükséges háttérdokumentumokat megküldte az Iroda számára és csatolta az adatbázist, amely tartalmazza annak a több mint negyvenezer polgárnak az adatait, amelyben támogatják ezt a kezdeményezést. A Bizottságnak jegyzőkönyvi döntést kellene hoznia arról, hogy a Nemzeti Választási Iroda végezze el ezeknek az aláírásoknak az ellenőrzését határidő meghatározásával. Ezt követően a Bizottság elé terjesztik az ellenőrzés eredményét.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: Az előterjesztett és a tagok részére kiküldött tervezet szerint javasolja a Bizottságnak, kérjék fel a Nemzeti Választási Irodát, hogy az aláírások ellenőrzéséről gondoskodjon és arról legkésőbb 2018. november 5-ig terjesszen jelentést a Bizottság elé. A tervezetben szerepel a kezdeményezés pontos száma. Hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja az általa ismertetett döntés elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 232. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Nemzeti Választási Bizottság 11 igen, egyhangú szavazattal a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 63. §-a alapján elrendeli az „Állítsa meg a szélsőséges nézeteket” című, az Európai Bizottság által ECI(2017)000007 számon, 2017. június 12-én nyilvántartásba vett európai polgári kezdeményezés elektronikus gyűjtött támogató nyilatkozatai aláírásának tételes ellenőrzését. A

Nemzeti Választási Bizottság felkéri a Nemzeti Választási Irodát, hogy gondoskodjon az aláírások ellenőrzéséről, és az arról készített jelentést legkésőbb 2018. november 5-ig terjessze a Nemzeti Választási Bizottság elé.

Dr. Rádi Péter NVB elnök: További napirendi pont nincs, köszöni a részvételt. A maga és a Bizottság nevében gratulál Prof. Dr. Patyi Andrásnak magas állami kitüntetéséhez, és az ülést bezárja.

k. m. f.

Dr. Rádi Péter
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

